

## «Күүлэй – 2013» кэнниттэн санаалар



Ону охсуу эти-хааны чэбдигирдэр.

хаһаайыһынан буолла. 2-с Уус-Алдантан Василий Аммосов (1 га 483 суотай), 3-с Мэнгэ-Хангаластан Иван Тихонов (1 га 345 суотай) буоллулар.

Дьахталларга 1-кы миэстэни Горнай улуутунтан 71 саастаах Мария Андреева (489 суотай), 2-с миэстэни Бүлүүттэн Вера Васильева (458 суотай) уонна 3-с миэстэни Уус-Алдантан Екатерина Белолобская (405 суотай) ыһылар.

Эрдээн 10 чаас, дьахталлар 6 чаас тэтиэтэччи оҕустулар. Охсооччулар сирдэрин сэрэбинэй быһаарда. Ким хайдах сиргэ түбэспитинэн оҕуста, хойуу, убаҕас оттоох буолара орулу

Бастакытынан, илвинэн оттоонун кэлүөнэлэр тухары сүһүккэ, күөдүгүдүн тахсан илвин наада. Ол курдук, зон арабыттан, СР тыатын хаһаайыстыбатын ветераныттан, кырдыҕас механизатортан Иннокентий Прокопьевич Старостинтан утумнаан, 6 саастыттан хотуур тутан, баччаа дьылы оттуу-

туһуа Манна биэр холобур аҕалыаха сөп. Бу саас Чурапчы нэһилэҕин баһылыга С.А.Саҕыдаев көрүлээһинин, кини сыбаалка кытты баһыһаата, суолун кытылыга хомуллан, күөк отунан көбүөрдуу бүрүлүүннэ. Бу буолар -- сиргэ харыс халыахтык сыһыаннаһыа. Оттон илвинэн оттооччулар үрдүнэн сылдыһаакка, хомууа ыраасты сылдыһалара биллэр дьыала.

Төрдүһүнэн, кини отто-



Хороҕор муостаады, сыспай эмалээди үкүстөр сайыгы сүрүн үлэбит -- оттоонун былыргыттан утумнаан кэллэра. Саха сиэрин үтүс олохтооҕо сырыллар сылааны баттаһа, хотуһаа күөк оту нэлэччи охсон, үлэ күргүөмү өрө тутар. Манньа кэмгэ түбөһүннэрэн, Уус-Алдан оройуонун Суотту нэһилэҕин Бөрө Бастаах баттаамаһа алааһыгар "Күүлэй – 2013" дьин илвинэн уонна кыра кыамтаһаах кытай тыраахтарынан оттоонунта күрөбэ буолан ааста.

Манна ыраахтан-чугастан илвин хотуурунан охсооччулар күөн күрүстүлэр. Колесов Николай Николаевич наставникоһаах Быганов Николай Семеновичтынан илвин буолан кытан кэлдибит. Күрэххэ илвинэн оттооччулар, ону көрүлээччилэр мустан, санаа атастаһыбыт, саха омук биэр сүрүн үлэтин -- илвинэн токур хотуурунан оттоонуну өйөөгүбүт. Чурапчылар Саха республикатын "Урожай" общество салаататыгар илвинэн оту охсооччулар күрөхтэрин аны билиэхэ ыларга этин киллэрдибит. Бу күрөри өйөөччүлэринэн, көрүлээччилэринэн "Биир ньыгыл Россия" Саха сирини салаата, тыа хаһаайыстыбатын министриэтибэтэ уонна "Урожай" спортивной общество буоллулар.

Илвинэн охсуута 16 күрэхтэһээччи баарыттан кыайылаарынан Мэнгэ-Хангалаһ ыҕча-



Чурапчы хамаандата.



Уолбун Максими, арабын Иннокентийе кытта.

та Василий Окоросов 1га 588 суотай охсон үөрүү өрөгөйүн өрө тутан, "Сиятай" тыраахтар

оҕомо-оҕомо. Бу күрэх тумугуһун манньа санаалар үөскээтилэр.

бун уонна уолбун Валентини утуһабын. Илвинэн охсооччулары күрэххэ, бары дьарыктаммыттар, хотуурдарын балэм-нэмэллэр. Хотуһаа араастан эргитэн-бургутан тохтоло суох охсоллор. Туттар сэл-сэбиргэл барыта баар. Бу маньа күрэхтэри тэрийэн, илвинэн оттоонуну саха нуруотун культууратын быһыытынан сүтэрбэһэ, утуһууһун, кэлүөнэлэргэ хааларын ситиһиэхтэхпит.

Илвинэн, биһигин тиэкиннэ албон, араас тыраахтардан охсор, мунньар, суулуур буоллулар. Инньа тыһын талах, дуһар, сивиттэх уулаах, илвинэн сирдэр (тиэкиннэ күрүбэт сир) оттоммоһо хаалларлар. Оттон ол сирдэрбит саамай сүмэһиннэх, хойуу оттоох буоллулар. Маньа барытын хаалларбакка, илвинэн охсон, хомууан ылары ситистэхпитинэ үрдүк хаачыстыба лаах от эбиннэ буолуо эҕа.

Үсүһүнэн, сир үчүгэй сыһыаны, харыстаһымы ирдир. Сир тырыһа алдылпакка мас сыһыны, берү-сагы илэй-баллай бырааһтаһабын, хотуһа сириттэн хомууа, ыраастаһа сырылтыһына, Ийэ сирбит бэйэтэ өрө тыһаһыттымы чэпчигэ

оттоһуа, эт-хаан өтүннэ чэбдигирэр. Тоһу ыһаах тоһурун тыһыһылар кэмгэ үс ыһаах үтүөкүннэх кэмгэ үөрэ-күнө үлөлөн, элпитин-хааммытын, өйбүтүн-санаабытын сайылларбыт, ыраастаһабыт.

Илвинэн оттооччулар, ону көрүлээччилэр мустан, санаа атастаһыбыт, саха омук биэр сүрүн үлэтин -- илвинэн токур хотуурунан оттоонуну өйөөгүбүт. Чурапчылар Саха республикатын "Урожай" общество салаататыгар илвинэн оту охсооччулар күрөхтэрин аны билиэхэ ыларга этин киллэрдибит. Бу күрөри өйөөччүлэринэн, көрүлээччилэринэн "Биир ньыгыл Россия" Саха сирини салаата, тыа хаһаайыстыбатын министриэтибэтэ уонна "Урожай" спортивной общество буоллулар.

Дьэ, оһи Чурапчы улууһун отчуттара илвинэн оттуур өйүүккэ, саха сиэрин тутуһуоһа. Бары күһү -- оҕо!

Прокотий СТАРОСТИН,  
Чурапчы.

**ЧУРАПЧИНСКАЯ ТЕРРИТОРИАЛЬНАЯ ИЗБИРАТЕЛЬНАЯ КОМИССИЯ**  
**РЕШЕНИЕ**  
22 июля 2013 года № 6/1-2  
Об освобождении от обязанностей члена участковых избирательных комиссий  
Рассмотрев личное заявление Луковцева Г.Г., Окуневиной А.В. об освобождении от обязанностей члена участковых избирательных комиссий Чурапчинского района, в соответствии с подпунктом "ж" статьи 29 Федерального закона "Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации", решает:  
1. Освободить от обязанностей члена участковой избирательной комиссии с правом решающего голоса:  
1.1. Луковцева Гаврила Гаврильевича, председателя Юриг-Кюльской участковой избирательной комиссии № 675,  
1.2. Окуневинову Александру Васильевну председателя Тенинской участковой избирательной комиссии № 671.  
2. Направить настоящее решение в Центральную избирательную комиссию Республики Саха (Якутия).  
3. Опубликовать настоящее решение в газете "Сага Олох".

**ЕИ ДАВЫДОВ,**  
председатель избирательной комиссии муниципального образования,  
**М.Т. МАРКОВА,**  
секретарь избирательной комиссии муниципального образования.

**ИЗБИРАТЕЛЬНАЯ КОМИССИЯ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ "ТЕЛЕЙСКИЙ НАСЛЕГ" ЧУРАПЧИНСКОГО УЛУСА РЕСПУБЛИКИ САХА /ЯКУТИЯ/**  
**РЕШЕНИЕ**  
№ 6  
29 июля 2013 г.  
О регистрации кандидатов на должность главы администрации муниципального образования "Телейский наслег"  
В соответствии со статьей 34 Закона Республики Саха (Якутия) "О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия), на основании протокола избирательной комиссии муниципального образования "Телейский наслег" о регистрации кандидатов на должность главы администрации муниципального образования "Телейский наслег" от 29 июля 2013 года, избирательная комиссия муниципального образования "Телейский наслег" решает:  
1. Зарегистрировать кандидатами на должность главы администрации муниципального образования "Телейский наслег":  
1. Аммосова Николая Иннокентьевича - 1970 г.р., главу администрации МО "Телейский наслег", самовыдвижение, время регистрации: 29 июля 2013г. 15ч.35м.  
2. Капренова Герасима Иннокентьевича - 1970 г.р., главного специалиста администрации МО "Телейский наслег", самовыдвижение, время регистра-

ции: 29 июля 2013г. 15ч.45м.  
3. Захарова Роберта Афанасьевича - 1974 г.р., главного специалиста дополнительного офиса в с.Чурапча Акционерного коммерческого банка "Алмасэргиэнбанк", время регистрации: 29 июля 2013г. 16ч.30м.  
2. Выдать зарегистрированным кандидатам на должность главы администрации муниципального образования "Телейский наслег" удостоверение кандидата на должность главы администрации муниципального образования "Телейский наслег".  
3. Опубликовать настоящее решение в газете "Сага Олох".  
**З.Д. ДЯЧКОВСКАЯ,**  
председатель ИКМО "Телейский наслег",  
**Н.М. КАСЕНОВА,**  
Секретарь ИКМО "Телейский наслег".

# ХАЛЫМА ЭБЭ ДОЛГУННАРЫН УСТУН

От бийн 17 күнүн кыһэтигэр экологическай десант кытылыахтара Уһаа уонна Орто Халыма оройуоннарын кыраньысатыгар тийдэбит. Кытыла Орто Халыма оройуонун баһылыгын бастагы солбуйааччыта Руслан Святославович Гаврильев, "Халыма" айылба паарбатын дирижктэ Андрей Дмитриевич Слепцов, Орто Халыматаагы айылба харыстабылын инспекциятын салайааччыта Иван Семенович Белозовов, инспекция үлэһиттэра, общественность сахалы саамал кыһыһынан, алаадыһан күрдүлээн уруйдуу көрүстүлэр.

Бир бэлэ түгэниэн Хотугу эрпөгэ бэлэтти охсуу буолла. Муустубут дьон бары "Полпрыйи круг" дьэн сурук аһыгар хаартыскага түстүбүт. Хардарыга эвэрдэлэһи кэһиттэн Уһаа Халыматаагы инспекция үлэһиттэра орто халымаларга бийигиһи "туттаран" барап төттөрү дойдуларыгар айаһаатылар.



Кыраньысатта.



Делегацияны көрсүү.

Салыыга. Иһин халыат 114-115 № көр.

## ОРТО ХАЛЫМАҒА

Оһтон суруналыыстар номуо Орто Халыма оройуонун территориятынан Халыма өрүс устун конук сирбитигэр Николай Иванович Кожоһин хаһайыһааһаах 1975 сыллаахха төрүттөмүөт 5000-тан тахса га изэнтээх Торооску ("Троицкэ"), ресурснай резерванка тийдэбит.

Иһилэр түһэ эгэххэ, бу десант тулаһылар эйгэ харыстабылын сылын түмүктэринэн Сахабыт сириин айылбатын кэрэ көстүүлэрин ойуулуур улахан фотоальбом уонна киниэ күн сириин көрүөхтээхтэр. Оһон Троицкай ресурснай резерваттан сардалаан съемочнай болох-фотографтар Виктор Эверстов, Галина Мозолевская, оператор Семен Васильев, суруналыыстар уонна учуонайдар үлэһит хайысхатынан тус-тусна хайдыһан сырыттыбыт.

От бийн 18 күнүн сарсыардаттар "Содуодэмэ" ресурснай резерват госинспектора, элэрдэр күөн туттар наһаабыһыктара Василий Захарович Чуков тылыгылар оһорсон Тарас Тарасов, Анастасия Москвитина, суруйуу ааптара чутас сытар Уродан дьэн дьонсти ааттаах учаһааһа бардыбыт.

Ким да суох дуу дьэбиһит хата бэйриһал баар буолан бээрда дьээ көргөн аҕа баһылыгыттан Петр Павлович Тарабукинтан, бастатан туран, "уродан" дьэн тыл суолтатын ыһыттыбыт. Бэлэтээн эгэххэ, кинилэр оһуктарынан аһыйах аһсаһаах хотугу норуоттар бэрэстэбиһиттэлэрэ эһоһнэр. Эһоһон тылыттан туруору тылбаастааһаах уродан-быһах тохтуур сир (временная стоянка) дьэн эбит.

Бу учаһааһа 1970-түс сылларга производственной база быһылыһынан төрүттөмүөт. Оһуоһа-сад, даһаалта үлэһиттэр 2009 сыллаахха оһуоһа сабыллыбыт. Билигин



Хотугу эрпөгэ бэлэтти аһыгар.

кэмгэ манна төгүрүк сыл оһорор дьон тарбахха баттаналлар эбит. Оһолор улаатан, бары кини сиргэ ким туспа ыал буолан, ким үөрөҕү батыһан барыһаһабыттар.

Петр Павлович көргөн Людмила Еремеевна Тарабукина Амма Абаһатыттан төрүттээх Кинилэр аһан бастаан Покровскай Өһөмүгэр билсэн, бэйэ-бэйэлэрин сөбүлэһэн, ыал буолан Орто Халыма Халыгһааһагар (Березовка) 1987-1989 ос оһорбуттар. Людмила Еремеевна ол кэмгэ төрөөбүт дойдутуттан, Кыһа Амма кытылыттан кийит буолан сүктэн кэлэн барап ким да билбэһиттэн, нууччалы уонна эһоһниги эрэ кэһсэтэллэрин айдебаһаа эрөһдөмүөтүн бийиэхэ хаартыска көрдөрө оһорон сэхэрттир. Билигин кини бөһтэ даһаны, өһолоро даһаны эһоһниги өйдүүлэр, кэһсэтэллэр эбит. Үс оһолоохтор Улахан уол Иван кинилэр дьээ көргөн 50-ча кинилээх родовой общиналары баһылыга (авт.: Халы-



ма үс улууһулар үкэһун родовой общиналарга араһсан бултаан-алтаан, баһыһаан айахтарын киттиһэн оһороллор. Орто уол Дмитрий уонна кыра кыһа Клара Дьокуускайга баллар.

Кэрэхсэбиллээҕэ дьэн бу дьээ көргөн Петр Павлович ийэтэ, норуот маастара, муу-

дарай ийэ, эбэ хаалларбыт дуһуобунай нэһилиһтиһэтин, тыллары-өһөрүн, кыра норуот үкэһэрин салгылар санаалаахтар эбит. Хас бийрдии аһаниһэр кини иһиһи чэйини көрсөр үөрүннээһи дьон дьэһэлэригэр Москвадан, Японияттан, Францияттан тийиэ ыалдыһтар сылдыһыттар. Оһортон бийрдэһтэра велосипедһан кэлэн барылары соһуһут дьонһуон Андо Хиросаса 2005 сыллаахха кинилэри кылары түспүт хаартыскаларына таһаартаран ыһыһытын олус истинник саһыһылар.

Община баһылыга, кинилэр эрэллэра, улахан уоллара Иван үгүс быһаһнаардаах. Эко-туризм, фото-булт курдук аһыһы халыскалары төрөөбүт дойдутугар сайыһнараар ыраһаах. Оһон эдэр киниэхэ баһа санаа туолуутун, Тарабукиннар дьээ көргөнүгэ иһи-айһи баһараһыһ!

(Салыыга бөһэттэһиэ)  
Наталия ПУХОВА



П. П. Тарабукин



Людмила Еремеевна таба эһи хатарар.



